

[opis]

Makroekonomia, zajmująca się badaniem całej gospodarki narodowej i jej najważniejszych części, prezentując przy tym szeroką panoramę aktywności gospodarczej, jest dynamicznie rozwijającym się działem ekonomii. Książka, którą oddajemy do rąk Czytelników, jest nowoczesnym podręcznikiem zawierającym wyważoną prezentację najistotniejszych zagadnień współczesnej makroekonomii. Autorzy omawiają w nim dorobek teorii ekonomii, wzbogacając rozważania o liczne odwołania do realiów gospodarki polskiej. Zakres wiedzy przedstawiony w podręczniku pokrywa się z programem nauczania makroekonomii realizowanym w większości uczelni ekonomicznych w kraju. W gronie autorów książki są pracownicy naukowcy z dużym doświadczeniem dydaktycznym, reprezentujący najznamienitsze ośrodki naukowe z całej Polski: Uniwersytet Warszawski, Szkołę Główną Handlową w Warszawie, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu i Uniwersytet Łódzki.

Książka jest adresowana głównie do studentów wyższych uczelni na kierunkach ekonomicznych, ale może również stanowić cenne źródło wiedzy dla studentów informatyki, prawa i administracji, socjologii, politologii, europeistyki, polityki społecznej czy dziennikarstwa i komunikacji społecznej. Zainteresuje też słuchaczy studiów podyplomowych, doktorantów, pracowników naukowych oraz praktyków gospodarczych.

[spis]

Wprowadzenie

Część I Wprowadzenie do makroekonomii

1. Podstawowe zagadnienia makroekonomii

- 1.1. Pojęcie i przedmiot makroekonomii
- 1.2. Metoda makroekonomii
- 1.3. Podstawowe szkoły makroekonomii
- 1.4. Główne problemy makroekonomiczne

Podsumowanie

Najważniejsze terminy

2. Rachunek produktu społecznego

- 2.1. Mierniki makroekonomiczne systemu MPS i SNA
- 2.2. Produkt krajowy brutto i metody jego pomiaru
- 2.3. Produkt narodowy brutto
- 2.4. Inne mierniki działalności gospodarczej
- 2.5. Zmodyfikowane mierniki systemu rachunków narodowych
- 2.6. Metody uwzględniania zmiany cen
- 2.7. Ruch okrężny produktu i dochodu w gospodarce rynkowej

Podsumowanie

Najważniejsze terminy

3. Model AD–AS

- 3.1. Podstawowe elementy modelu AD–AS

- 3.2. Krzywa agregatowego popytu
  - 3.3. Krzywa agregatowej podaży
  - 3.4. Równowaga makroekonomiczna w okresach krótkim i długim
- Podsumowanie
Najważniejsze terminy

Część II Gospodarka w krótkim okresie

- 4. Model gospodarki dwusektorowej w krótkim okresie
    - 4.1. Założenia dwusektorowego modelu równowagi w krótkim okresie
    - 4.2. Funkcja konsumpcji
    - 4.3. Funkcja oszczędności
    - 4.4. Funkcja inwestycji
    - 4.5. Popyt globalny w modelu J.M. Keynesa
    - 4.6. Krótkookresowa równowaga dochodu na rynku towarowym
    - 4.7. Mnożnik inwestycyjny
    - 4.8. Paradoks zapobiegliwości
- Podsumowanie
Najważniejsze terminy

- 5. Wydatki konsumpcyjne
    - 5.1. Pojęcie konsumpcji
    - 5.2. Uwarunkowania konsumpcji
    - 5.3. Mechanizm transmisyjny
    - 5.4. Hipoteza dochodu absolutnego J.M. Keynesa
    - 5.5. Hipoteza dochodu względnego J.S. Duesenberry'ego
    - 5.6. Teoria wyboru międzyokresowego I. Fishera
    - 5.7. Hipoteza dochodu permanentnego M. Friedmana
    - 5.8. Hipoteza cyklu życia F. Modiglianiego i A.K. Ando
    - 5.9. Behawioralna hipoteza cyklu życia H.M. Shefrina i R.H. Thaler
- Podsumowanie
Najważniejsze terminy

- 6. Wydatki inwestycyjne
    - 6.1. Wydatki inwestycyjne i funkcja inwestycji
    - 6.2. Kategorie wydatków inwestycyjnych
    - 6.3. Zasada akceleracji
- Podsumowanie
Najważniejsze terminy

- 7. Wielosektorowe modele równowagi w krótkim okresie
    - 7.1. Podstawowe założenia trójsektorowego modelu równowagi krótkookresowej
    - 7.2. Podatki netto i funkcja konsumpcji
    - 7.3. Wpływ wydatków państwa i podatków na poziom równowagi krótkookresowej
    - 7.4. Mnożnikowy efekt wydatków i podatków
    - 7.5. Efekt Haavelmo
    - 7.6. Podstawowe założenia czterosektorowego modelu równowagi krótkookresowej
    - 7.7. Funkcja eksportu i importu
    - 7.8. Zależność między produkcją a popytem w gospodarce otwartej
- Podsumowanie

Najważniejsze terminy

8. Budżet państwa i polityka fiskalna

- 8.1. Budżet państwa i jego funkcje
- 8.2. Prorozwojowe cele państwa i wydatki budżetu
- 8.3. Dochody budżetu państwa — rodzaje i funkcje podatków
- 8.4. Deficyt budżetowy i dług publiczny
- 8.5. Automatyczne stabilizowanie koniunktury. Ekspansywna i restrykcyjna polityka fiskalna
- 8.6. Sumaryczna wielkość podatków a hipoteza behawioralna Laffera

Podsumowanie

Podstawowe pojęcia

Aneks

1. Podstawowe dane budżetowe
2. Wyprowadzenie wzoru określającego relację długu publicznego do PKB
3. Wyprowadzenie wzoru określającego relację deficytu pierwotnego do PKB
4. Wyprowadzenie wzoru określającego wielkość dochodów budżetowych w funkcji stopy opodatkowania
5. Makroekonomiczna algebra relacji między dochodem narodowym a deficytem budżetowym, wydatkami rządowymi, zyskami, inwestycjami i oszczędnościami

9. Pieniądz. Polityka pieniężna

- 9.1. Pojęcie i formy pieniądza
- 9.2. Funkcje pieniądza
- 9.3. Banki i ich funkcje
- 9.4. Podaż pieniądza
  - 9.4.1. Podaż pieniądza w ujęciu szerokim
  - 9.4.2. Miary podaży pieniądza
- 9.5. Popyt na pieniądz
- 9.6. Kluczowe teorie popytu na pieniądz
  - 9.6.1. Ilościowa teoria pieniądza I. Fishera
  - 9.6.2. Teoria pieniądza A.C. Pigou
  - 9.6.3. Teoria preferencji płynności J.M. Keynesa
  - 9.6.4. Neoilościowa teoria pieniądza M. Friedmana
- 9.7. Mechanizm kreacji pieniądza
- 9.8. Podaż pieniądza a stopa procentowa
- 9.9. Kontrola podaży pieniądza przez bank centralny
  - 9.9.1. Polityka rezerw obowiązkowych
  - 9.9.2. Polityka refinansowa
  - 9.9.3. Operacje na otwartym rynku
- 9.10. Równowaga na rynku pieniężnym

Podsumowanie

Najważniejsze terminy

10. Równowaga na rynkach towarowym i pieniężnym. Polityka fiskalna i pieniężna w gospodarce zamkniętej

- 10.1. Stopa procentowa a popyt zagregowany
- 10.2. Efekt wypierania
- 10.3. Efekt tłumienia
- 10.4. Założenia modelu IS–LM

- 10.5. Równowaga na rynku towarowym
  - 10.5.1. Konstrukcja krzywej IS
  - 10.5.2. Nachylenie krzywej IS
  - 10.5.3. Przesunięcia krzywej IS
- 10.6. Równowaga na rynku pieniężnym
  - 10.6.1. Konstrukcja krzywej LM
  - 10.6.2. Nachylenie krzywej LM
  - 10.6.3. Przesunięcia krzywej LM
- 10.7. Równowaga na rynkach towarowym i pieniężnym — model IS–LM
- 10.8. Polityka fiskalna — przesunięcie krzywej IS
- 10.9. Polityka pieniężna — przesunięcie krzywej LM
- 10.10. Skuteczność polityki fiskalnej i polityki pieniężnej
- 10.11. Zarządzanie popytem a charakter polityki gospodarczej
- Podsumowanie
- Najważniejsze terminy

Część III Gospodarka w długim okresie

- 11. Wzrost gospodarczy
  - 11.1. Pojęcie i cechy wzrostu gospodarczego
  - 11.2. Czynniki wzrostu gospodarczego
  - 11.3. Makroekonomiczna funkcja produkcji
  - 11.4. Zatrudnienie i wydajność pracy
  - 11.5. Wydajność pracy i kapitałochłonność dochodu narodowego
  - 11.6. Tempo wzrostu dochodu narodowego a stopa inwestycji i współczynnik kapitałochłonności
  - 11.7. Model R.M. Solowa
    - 11.7.1. Egzogeniczny postęp techniczny
    - 11.7.2. Warunki zrównoważonego wzrostu w modelu R.M. Solowa
    - 11.7.3. Proces dochodzenia do równowagi w modelu R.M. Solowa
    - 11.7.4. Oszczędności w modelu R.M. Solowa
  - Podsumowanie
  - Najważniejsze terminy
- 12. Koniunktura gospodarcza
  - 12.1. Pojęcie i cechy klasycznego oraz współczesnego cyklu koniunkturalnego
  - 12.2. Teorie cyklu koniunkturalnego
    - 12.2.1. Teorie egzogeniczne
    - 12.2.2. Teorie endogeniczne
  - 12.3. Współczesny cykl gospodarczy
  - 12.4. Koniunktura gospodarcza w Polsce
  - Podsumowanie
  - Najważniejsze terminy
- 13. Rynek pracy i bezrobocie
  - 13.1. Pojęcie i działanie rynku pracy
    - 13.1.1. Pojęcie rynku pracy
    - 13.1.2. Popyt na pracę
    - 13.1.3. Podaż pracy
    - 13.1.4. Równowaga i nierównowaga na rynku pracy

- 13.2. Pojęcie bezrobocia 4
- 13.3. Mierzenie bezrobocia
- 13.4. Skutki bezrobocia
- 13.5. Typy bezrobocia
- 13.6. Główne teorie bezrobocia
  - 13.6.1. Ujęcie neoklasyczne
  - 13.6.2. Ujęcie keynesistowskie
  - 13.6.3. Teoria naturalnej stopy bezrobocia
  - 13.6.4. Teoria bezrobocia NAIRU
  - 13.6.5. Teoria poszukiwań na rynku pracy
- Podsumowanie
- Najważniejsze terminy

- 14. Inflacja
  - 14.1. Pojęcie i pomiar inflacji
  - 14.2. Rodzaje inflacji 4
  - 14.3. Główne teorie inflacji
    - 14.3.1. Monetarystyczna teoria inflacji
    - 14.3.2. Popytowa (keynesowska) teoria inflacji
    - 14.3.3. Kosztowa teoria inflacji
  - 14.4. Konsekwencje inflacji
  - 14.5. Krótkookresowa krzywa Phillipsa
  - 14.6. Krzywa Friedmana-Phelpsa
  - 14.7. Krzywa Phillipsa z oczekiwaniami racjonalnymi
- Podsumowanie
- Najważniejsze terminy

- 15. Model pełnej równowagi makroekonomicznej w gospodarce zamkniętej 465
  - 15.1. Wpływ poziomu cen na globalny popyt i dochód — makroekonomiczna krzywa popytu (MDS)
  - 15.2. Równowaga w modelu AD–AS
  - 15.3. Szoki popytowe, podażowe i technologiczne. Mechanizmy dostosowawcze
  - 15.4. Skuteczność polityk fiskalnej i pieniężnej w ujęciu modelu klasycznego oraz modelu keynesowskiego
  - 15.5. Rola rządu i banku centralnego w procesie stabilizacji gospodarki
- Podsumowanie
- Najważniejsze terminy

Część IV Zagadnienia gospodarki światowej

- 16. Handel międzynarodowy
  - 16.1. Źródła korzyści z handlu międzygałęziowego
  - 16.2. Rodzaje korzyści z handlu międzygałęziowego
  - 16.3. Zmiany w handlu międzynarodowym we współczesnej gospodarce światowej
  - 16.4. Handel wewnątrzgałęziowy
  - 16.5. Korzyści z handlu wewnątrzgałęziowego
  - 16.6. Znaczenie handlu półproduktami
  - 16.7. Badanie empiryczne: polski handel z zagranicą w latach 2004–2017
    - 16.7.1. Handel Polski z Unią Europejską i resztą świata w latach 2004–2017
- Podsumowanie

Najważniejsze pojęcia

- 17. Bilans płatniczy i systemy kursu walutowego
  - 17.1. Pojęcie i struktura bilansu płatniczego
    - 17.1.1. Pojęcie bilansu płatniczego
    - 17.1.2. Równowaga w bilansie płatniczym
  - 17.2. Bilans obrotów bieżących a bilans obrotów kapitałowych
  - 17.3. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna
  - 17.4. Bilans płatniczy i międzynarodowa pozycja inwestycyjna Polski
  - 17.5. Kurs walutowy i jego odmiany
  - 17.6. Rodzaje kursów walutowych
  - 17.7. Czynniki wpływające na poziom kursu walutowego
  - 17.8. Równowaga na rynku walutowym
    - 17.8.1. Popyt na walutę
    - 17.8.2. Podaż waluty
  - 17.9. Nominalny i realny kurs walutowy
  - 17.10. Kurs walutowy a efekt krzywej J
  - 17.11. Ewolucja systemów kursowych w gospodarce
    - 17.11.1. System waluty złotej
    - 17.11.2. System waluty sztabowo-złotej i dewizowo-złotej
    - 17.11.3. System z Bretton Woods
    - 17.11.4. System wielodewizowy
    - 17.11.5. Mechanizm kursów walutowych
- Podsumowanie
- Najważniejsze terminy

- 18. Model gospodarki otwartej
  - 18.1. Wyprowadzenie krzywej bilansu płatniczego (BP)
  - 18.2. Równowaga globalna w gospodarce otwartej w warunkach doskonałej mobilności kapitału
    - 18.2.1. Sytuacja sztywnego kursu walutowego
    - 18.2.2. Sytuacja płynnego kursu walutowego
  - 18.3. Efektywność polityki fiskalnej i pieniężnej przy założeniu doskonałej mobilności kapitału
  - 18.4. Równowaga globalna i skuteczność polityki makroekonomicznej w gospodarce otwartej przy założeniu braku mobilności kapitału i przy sztywnych kursach walutowych
  - 18.5. Równowaga globalna i skuteczność polityki makroekonomicznej w gospodarce otwartej przy założeniu braku mobilności kapitału i przy płynnych kursach walutowych
  - 18.6. Równowaga globalna i skuteczność polityki makroekonomicznej w gospodarce otwartej przy założeniu ograniczonej mobilności kapitału
- Podsumowanie
- Najważniejsze terminy

- 19. Globalizacja a współczesny świat
  - 19.1. Historyczne etapy drogi do globalizacji gospodarki
  - 19.2. Globalne dylematy XXI wieku
  - 19.3. Nowe wzorce rozwojowe — koniec konsensusu waszyngtońskiego?
  - 19.4. Globalizacja a finansjeryzacja gospodarki światowej
  - 19.5. Globalizacja a „nowa gospodarka”
  - 19.6. Globalizacja — europejska perspektywa

Podsumowanie
Najważniejsze terminy

Bibliografia